

Bestaande markten openbreken met innovatie

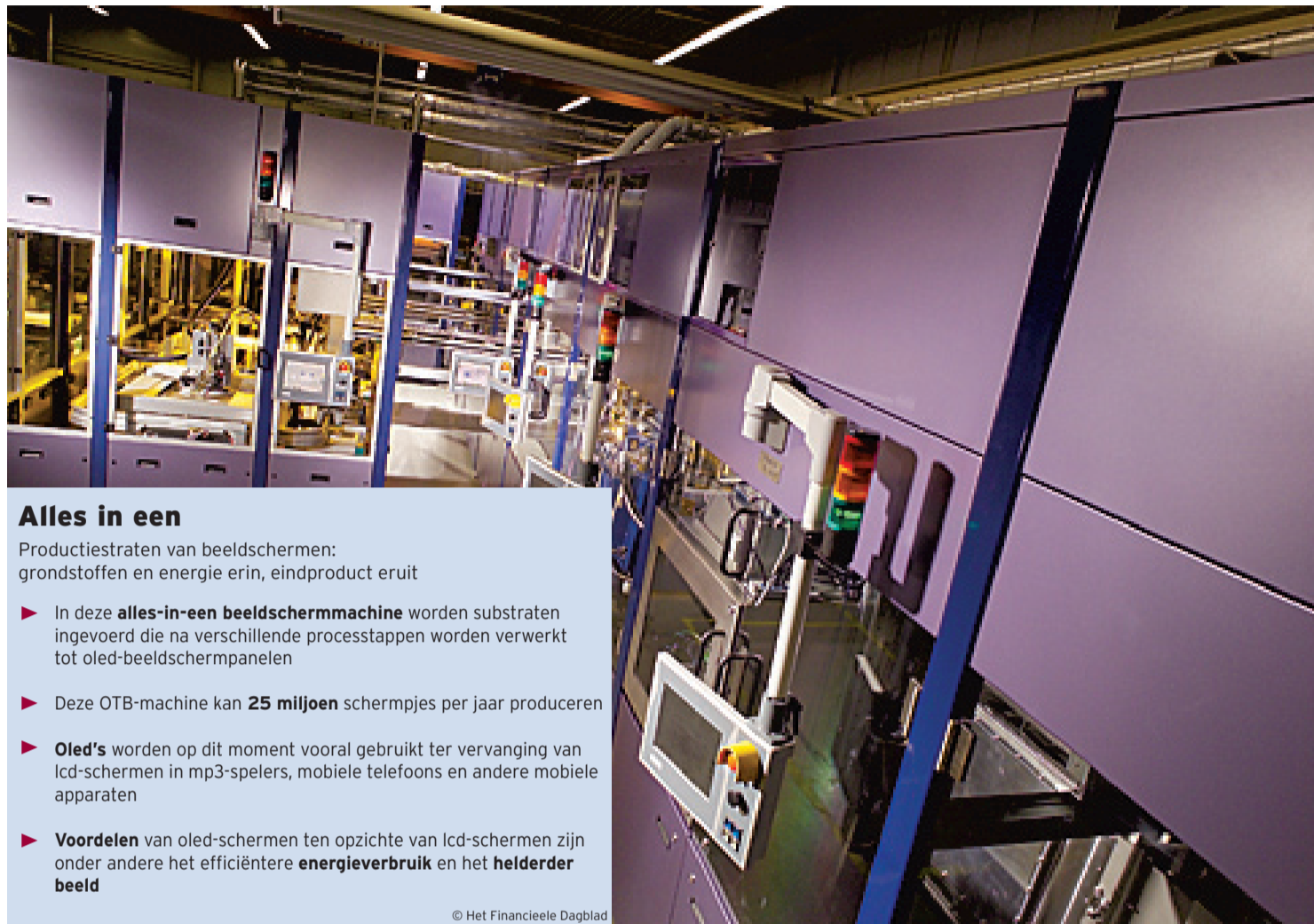
EINDHOVEN — De werkkamer van Ron Kok grenst pal aan de startbaan van de luchthaven Eindhoven. Maar tijd om naar vliegtuigen te kijken, heeft Ron Kok niet.

Zijn hoofd zit vol met ideeën die nog moeten worden uitgewerkt. Ideeën die complete industrieën op zijn kop moeten zetten: platte beeldschermen naar China, zonnecellen naar Zuid-Korea, verstelbare brillen naar ontwikkelingslanden, en hij moet ook zijn zelfvoorzienende 'energy'-house nog bouwen.

Het ruim tweehonderd werknemers tellende OTB (Only The Best) van Kok is een van de meest innovatieve ondernemingen in Nederland en tegelijkertijd onbekend bij het grote publiek.

In het buitenland is dat anders. Het hoofd van Kok sierde onlangs

Ondernemer **Ron Kok** (60) is met **OTB** de luis in de pels van de gevestigde orde. Met **ingenieuze machines** probeert Kok markten open te breken. Ondertussen wil hij met steun van Google ontwikkelingslanden aan een bril helpen » Bert van Dijk

Alles in een

Productiestraten van beeldschermen: grondstoffen en energie erin, eindproduct eruit

- ▶ In deze **alles-in-een beeldschermmachine** worden substraten ingevoerd die na verschillende processtappen worden verwerkt tot oled-beeldschermpanelen
- ▶ Deze OTB-machine kan **25 miljoen** schermplaatjes per jaar produceren
- ▶ **Oled's** worden op dit moment vooral gebruikt ter vervanging van lcd-schermen in mp3-spelers, mobiele telefoons en andere mobiele apparaten
- ▶ **Voordelen** van oled-schermen ten opzichte van lcd-schermen zijn onder andere het efficiëntere **energieverbruik** en het **helderder beeld**

© Het Financieele Dagblad

PARELS VAN DE MAAKINDUSTRIE

Onderzoeksinstituut Nyfer analyseerde in opdracht van Van Lanschot Bankiers inspirerende voorbeelden in de Nederlandse maakindustrie. Het moesten minder bekende, kleinere bedrijven zijn die in hun niche door innovatie tot de top van de wereldmarkt behoren. Het Financieele Dagblad portretteert enkele van deze 'parels'.

de cover van het toonaangevende technologietijdschrift Red Herring in de Verenigde Staten. En als enige Nederlandse ondernemer is Kok dit jaar opnieuw door het World Economic Forum genomineerd om tot 'Technologiepionier van Europa' te worden gekroond, de prestigieuze titel die hij ook al in 2004 kreeg toebedeeld. 'Ik had toen nog nooit van die prijs gehoord, maar ben toch maar naar Davos gereden.'

Daar ontmoette Kok de oprichters van internetbedrijf Google, Sergey Brin en Larry Page. 'Ik heb ze een bril laten zien waarmee via een wielje aan de zijkant de focus van de glazen kan worden veranderd. Die bril wil ik naar kinderen

in ontwikkelingslanden brengen. Ik heb daarvoor de stichting Focus on Vision opgericht. "Als de bril klaar is willen wij jullie stichting wel steunen", vertelden ze me. "Dan zetten we er Google op".'

In zijn kantoor in Eindhoven laat Kok de bril zien. Hoewel het plastic montuur er fatsoenlijk uitziet, is Kok nog niet tevreden. 'Je kunt alleen op dat soort jongens (Brin en Page) afstappen als het product volledig perfect is.'

Het brillenavontuur is een sympathieke zijweg in de carrière van Kok. Eentje die wordt gedreven door de drang om bestaande industrieën overhoop te halen. Zo zorgde hij er eind jaren negentig voor dat de productiekosten van de

compactdisc drastisch omlaag konden door een volautomatische productiemachine die hij aan de grote muziekuitgevers verkocht. Hetzelfde kunstje deed hij, exclusief voor Johnson & Johnson, voor de productie van contactlenzen en voor zonnecellen van Shell Solar.

De Kok-methode is eenvoudig. Bestudeer bestaande productieprocessen, identificeer inefficiënties en ontwikkel betere alternatieven. De oplossing van Kok is altijd een volautomatische alles-in-een machine als alternatief voor productielijnen waar verschillende machines verschillende processen voor hun rekening nemen. Daardoor kan de kostprijs van producten drastisch omlaag.

Op dit moment werkt Kok aan een aantal projecten tegelijk. Zo heeft hij, nu het exclusiviteitscontract met Johnson & Johnson is afgelopen, een volledig nieuwe contactlenzenmachine gebouwd. 'Deze is weer veel beter dan de vorige. Het malletje waar de lenzen in worden gemaakt is tegelijkertijd het opbergdoosje voor de lenzen', legt Kok uit.

Op het gebied van zonnecellenmachines is OTB inmiddels een van de grootste leveranciers ter wereld. Datzelfde hoopt Kok te bereiken in de beeldschermindustrie. Kok is vooral enthousiast over China. Het land heeft geen grote technologie-erfenis en daarmee geen grote tegenwerkende belangen van geves-

tigde partijen die bang zijn hun positie te verliezen.

Kok is in onderhandeling met de overheid van de provincie Jinlin voor de levering van beeldschermproductiemachines. Natuurlijk worden daarmee straks geen lcd- of plasmaschermen gemaakt, maar schermen van een volgende generatie: oleds.

'Ik verwacht eind dit jaar rond te zijn', aldus Kok. 'De Chinezen hebben een interessante visie. Ze zien dat de lcd-markt wordt gedomineerd door de Taiwanese, Japanners en Zuid-Koreanen. Met deze nieuwe technologie kunnen ze in één keer naar een volgende generatie schermen gaan en hun eigen expertise opbouwen.'

John de Mol

Vorig jaar september heeft John de Mol een belang van 20% genomen in OTB. De media-ondernemer investeert wegens de 'baanbrekende technologieën van OTB', zo laat zijn woordvoerder weten.

Het Eindhovense bedrijf gebruikt het opgehaalde geld vooral om een doorbraak te realiseren op de Chinese markt. OTB wil aan de provincie Jinlin apparatuur gaan leveren waarmee platte beeldschermen worden gemaakt. 'Als je zulke grote stappen wilt nemen, kun je dat niet financieren uit de kasstroom alleen. Omdat De Mol een echte langetermijninvesteerder is en we bij hem niet onder een 'closed end fund' vallen en er dus niet perse over drie of vijf jaar een exit moet volgen, kunnen we in alle rust aan onze plannen werken', zegt OTB-directeur Ron Kok.

OTB realiseert elk jaar sterk schommelende resultaten. In 2004 leed het bedrijf een nettoverlies van €9,4 mln op een omzet van €57,4 mln. Een jaar eerder werd nog een nettowinst behaald van €13,8 mln op een omzet van €64,3 mln. Recentere cijfers zijn niet beschikbaar.

Kok hekelt de weerstand in bedrijven en overheden om vernieuwing door te voeren. Te veel klagen doet hij echter niet. 'Ach, mensen zullen altijd zeggen "dat lukt nooit, het kan niet" Dat motiveert mij alleen maar meer.'

Ook bij zijn jongste project ligt Kok weer op ramkoers met een industrie. Dit keer is het de elektriciteitssector. Kok is bezig een huis te bouwen dat afgesloten van het gas-en elektranet zelf in zijn energiebehoefte voorziet. Wind en zonne-energie in combinatie met een gesloten brandstofcelsysteem geven het huis dag en nacht voldoende energie.

'We zijn in gesprek met een aantal bouwbedrijven om het concept uit te werken.' Kok voorziet een gouden toekomst. 'Stel je voor. Niet alleen produceer je je eigen energie, dat wat je overhoudt verkoop je aan je buurman. En die verkoopt zijn overschot ook weer door. Je hebt straks geen energiebedrijf meer nodig.'

dijk@fd.nl

